

# Polná: Za vším hledej ďábla

ZA PAMÁTKAMI MĚSTEČKA, KTERÉ PROVÁZELY RÁNY OSUDU

**Za všechny ústrky a pohromy, které kdy v minulosti postihly městečko na Vysočině, prý může sám pekelný ďábel.**

**P**ekelník se dodnes prý nesmířil s potupou, kterou mu přichystal někdejší majitel panství Jan Kašpar Khauc. Ten se prý ďáblu upsal krví za to, že městu zajistí lepší úrodu a zvýší obchod se sukem. Když se ďábel pro Khauce po deseti letech zastavil, aby naplnil „pekelnou smlouvu“, statkář se ze slibu vykroutil. Položil ďáblu otázku, na niž čert nenašel odpověď. Text otázky je dodnes prý sepsán tajným písmem v kobce pod zámeckou kapličkou. Tak praví legenda.

## Historie psaná ďáblem?

Pravda je, že podíváme-li se do historických dat, tak Polnou stíhala pohroma za pohromou. Požáry řádily pravidelně, ten nejhorší vypukl v srpnu roku 1863 v dílně na zpracování lnu. Za pár minut zachvátil celou severní stranu náměstí i Židovské město. Ze šesti stovek domů zničily plameny 189. Po pěti letech přišla rána osudu opět, tentokrát od stolu vedení Severozápadní dráhy, které rozhodlo, že důležité železniční spojení Německý (Havlíčkův) Brod – Znojmo mine Polnou o šest kilometrů. Tehdy třetí největší město na Vysočině se tak doslova ocitlo na vedlejší koleji a z této rány se již nikdy nevzpamatovalo.

Trhová osada byla osídlena zřejmě již ve 12. století. První zmínka pochází až z roku 1242 – král Václav I. stvrdil, že Polná je majetkem Jana I. z Polnky. Podle téže listiny stál v osadě kostel zasvěcený Matce Boží, a to na místě dnešního děkanského chrámu. Městem se Polná stala koncem 13. století. Zdejší usedlosti, které patřily k významným strategickým místům na mapě někdejšího Českého království, patřily slavným rodům – Trčkům z Lipé, Pirkštejnům, pánům z Kunštátu, Valdštejnům, Žejdicům a po bitvě na Bílé Hoře připadla Polná Ditrichštejnům, kteří zde vládli tři sta let. Z polenského hradu vedl do boje své vojáky král Jiří z Poděbrad, panoval zde Vladislav II., pobýval tu Fridrich Falcký nebo Ludvík Jagelonský.

## Za rok to bude 300 let

Městečko, které leží 14 km severovýchodně od Jihlavy na potoce Šlapanka, nedaleko historické zemské hranice Čech s Moravou,



Panoráma Polné charakteristicky dokresluje kostel Nanebevzetí Panny Marie.

však neprovázejí jen pohromy a historické nespravedlnosti. Šťastné doby panovaly delší dobu a ze všech přírodních katastrof se město vždy vzpamatovalo. Navíc se z těch klidnějších a šťastnějších chvil dochovalo mnoho památek, kvůli kterým stojí za to na nedaleké dálnici Praha – Brno přibrzdit a do Polné si pár kilometrů zajet.

Centrum města je ohraničeno náměstími – Sezimovým a Husovým. Měšťanské domy, které patří do památkové zóny, vesměs vznik-

ly v polovině 19. století po onom požáru. Středověká jádra si uchovala dodnes. Např. dům čp. 49 (U Rytířů) na Husově náměstí pochází ze 16. století. Průčelí zdobí kamenná deska s klečícím rytířem, která připomíná svatbu Hynka Bočka z Kunštátu s Kunhutou z Pernštejna v roce 1502. Zajímavé jsou také domy čp. 48, čp. 41 nebo 47. V tom přespávala i Božena Němcová. Na Sezimově náměstí stojí za zmínku dům čp. 2, jehož gotické jádro je spojeno s dolní branou z konce 14. století.

FOTO: ČTK